

KRKONOŠSKÉ VÝLETY VÝCHOD

www.krnapp.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Krkonošský národní park:

Seznamte se s krajinou, kterou jinde na světě neuvidíte

Krkonošský národní park, založený v roce 1963, je ochranným štítem křehké přírody Krkonoš. Střeží příběh jedinečné krajiny, který se píše již od období starohor a do nějž v posledních staletích zasahuje také lidská ruka. Kombinace v Evropě ojedinělých přírodních poměrů a působení člověka vytvořila z Krkonoš prostředí, které je neobyčejně různorodé. **Lesy, kvetoucí louky, mokřady, vodopády a arкто-alpínská tundra** jsou nejvýznamnějšími a nejobdivovanějšími fenomény.

Na výletech, které jsme pro vás připravili, nabízíme příležitost všechny tyto výjimečnosti spatřit na vlastní oči.

Važme si každého kroku těmito vzácnými místy. Procházíme domovem ohrožených druhů rostlin a živočichů s pokorou zvaného návštěvníka. Naslouchejme příběhům, které hory šeptají. Pochopíme, že jejich ochrana je naším společným úkolem i posláním.

Obsah

- Po stopách Jana Amose Komenského na Růžový palouček – 2
- Do Dvorského lesa a na luční enklávu Sněžné Domky – 6
- Z Mladých Buků na kvetoucí Slunečnou stráž – 10
- Z Horní Malé Úpy do Alberčic a zpět – 14
- Jelení naučnou stezkou na Jelenku – 18
- Na Herní krajinu Pecka a po stopách pašeráka zpět – 22
- Za zkázu krkonošského lesa a krkonošskou tundrou – 26
- Z Pece pod Sněžkou Modrým dolem k Výrovce – 30
- Z Černé hory přes Černohorské rašeliniště do Pece pod Sněžkou – 34
- Z Janských Lázní Rudolfovým údolím na Stezku Krkonoše – 38
- Z Černého Dolu do Dolního Dvora – 42
- Pravidla chování v KRNP – 46
- Jak se připravit na horskou túru – 47
- Co dělat při setkání s vlkem – 48

1 Po stopách J. A. Komenského na Růžový palouček

V Žacléři a jeho okolí je nainstalováno 17 panelů žacléřské naučné trasy s názvem Po stopách J. A. Komenského. Nepřibližuje pouze život a dílo významného českého myslitele, ale také dobu, ve které žil. Panely nejsou propojeny v jednu konkrétní trasu, vybrali jsme pro vás tedy takový okruh, na kterém navštívíte nejzajímavější lokality a stihnete poznat o Žacléři i učiteli národů vše podstatné. Projdete se po hranici Česka a Polska a potěšíte výhledem na východní Krkonoše.

Základní údaje o výletu:

délka: 10,8 km

časová náročnost: 3,5 h

převýšení: 156 m

průběh trasy: Městské muzeum Žacléř – Důl Jan Šverma – Černá Voda – Růžový palouček – Bobr – Městské muzeum Žacléř

doprava a parkování: Žacléř je pro svou odlehlost těžko dostupný veřejnou dopravou. Tentokrát tedy doporučujeme dojet na start výletu autem. Omezené množství parkovacích míst je přímo na Rýchorském náměstí nebo u městského úřadu na protější straně ulice. Parkovací plocha je též k dispozici při příjezdu do Žacléře po levé straně (před centrem města).

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/besevalezo>

Žacléř a Královecký špičák na pozadí

Hornické domy v Žacléři

Co na trase uvidíte

Městské muzeum Žacléř

Na Rýchorském náměstí vstupte do historie města a objevte, co ho po léta utvářelo. Poznáte jeho více než čtyři století dlouhou hornickou historii a potěšíte se unikátní sbírkou porcelánu, která připomene žacléřskou porcelánku bratří Pohlů. Muzeum funguje i jako informační centrum, získáte tu tedy vše, co pro další putování Žacléřskem potřebujete.

Porcelánka Žacléř

Výroba drobného porcelánu v Žacléři započala koncem 19. století. Výrobní sortiment se v průběhu let měnil a rozšiřoval. Porcelánka, která se nejprve zaměřovala pouze na drobné doplňky, úchytky nebo cvočky, později proslula výrobou porcelánového nádobí a především malovaných sošek sakrálního charakteru. Jejich sbírky uvidíte v Městském muzeu. Na počátku 20. století se porcelánka přeorientovala na elektrotechnický porcelán a technické zaměření už jí zůstalo. Dnes pod značkou Keramtech produkuje keramiku topnou, slévárenskou a elektrokeramiku.

Hornický skanzen Žacléř

V okolí Žacléře se černé uhlí dobývalo již od roku 1570, ale opravdový rozvoj začal až v 18. a 19. století, kdy zde byly postupně vyhloubeny a upravovány jámy Julie (53 m) a Marie (186 m). V roce 1950 vznikl sloučením několika jam nynější důl Jan Šverma a stal se tak nejstarším dolem na černé kamenné uhlí v Čechách. Z jámy Jan vyváželo zhruba 600 horníků asi 250 tisíc tun uhlí za

rok, a to až do roku 1992, kdy bylo žacléřské hlubinné hornictví definitivně zastaveno. Areál však není pouze tichou vzpomínkou na éru těžby uhlí, nabízí exkurze, které vám ji živě připomenou. Stejně jako horníci chodívali na šichtu, půjdete i vy přes řetízkárny neboli špinavé šatny a přes cáchovnu do šachetní budovy jámy Jan. Vstoupíte do štolý i strojovny, vystoupáte na 52 metrů vysokou těžní věž.

Bývalý důl Jan Šverma se Sněžkou v pozadí

Růžový palouček

Růžový palouček a Labyrint

Jan Amos Komenský našel v Krkonoších úkryt poté, co bylo roku 1621 nařízeno vypořádání nekatolických kněží. V Horní Branné se na odchod z vlasti připravovala malá skupina Jednoty českých bratří, ke které se přidal. Na cestu se vydali v zimě 1627 a putovali přes Černý Důl, Janské Lázně, Svobodu nad Úpou a Mladé Buky do Žacléře. Právě zde, na Růžovém paloučku v Černé Vodě, roku 1628 překročil J. A. Komenský se svými bratry hranice země a do své vlasti se již nikdy nevrátil.

Na jeho památku stojí na Růžovém paloučku Labyrint, dílo sochařky Pauliny Skavové. Památník odkazuje na vrcholné dílo Komenského Labyrint světa a ráj srdce. Je vyrobený z božanovského pískovce, do naružovělých kamenných bloků z lomu ve Szklarske Porębě jsou vytesány mistrovsky citáty. Vidíte kovová písmena roztroušená po památníku? Ukrývají tajemku. Až ji vyluštíte, odlehčete si trochu bolestnou atmosféru tohoto místa zhoupnutím na dřevěné houpačce s výhledem na Vraní hory a Královecký Špičák.

2 Do Dvorského lesa a na luční enklávu Sněžné Domky

Celodenní okružní trasa vás zavede do nádherných přírodních lokalit i za jedinečnými technickými památkami. Vystoupejte z centra Žaclěře na hřeben Rýchor a nahlédněte do pralesa. Rýchory se rozprostírají v nejvýchodnější části Krkonoš a právě pro svou odlehlost jsou jedním z míst velmi málo dotčených turismem a lidskou činností vůbec. Uchovaly si úžasnou druhovou pestrost. Bučiny, smrčiny i luční enklávy s kvetoucími orchidejemi a bílými hořci doplňuje překrásný výhled na východní Krkonoše.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 15,1 km

časová náročnost: 5 h

převýšení: 505 m

průběh trasy: Městské muzeum Žaclěř – Bílý kříž – Rýchorský kříž – Sněžné Domky – Pod Dvorským lesem – pevnost Stachelberg – rozhledna Eliška – Prkenný Důl – Městské muzeum Žaclěř

doprava a parkování: Žaclěř je pro svou odlehlost těžko dostupný veřejnou dopravou. Tentokrát tedy doporučujeme dojet na start výletu autem. Novou velkou parkovací plochu vybudovalo město před vjezdem do centra Žaclěře po pravé straně. Omezené množství parkovacích míst je přímo na Rýchorském náměstí nebo u městského úřadu na protější straně ulice.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/juvurupevu>

Letecký pohled na Rýchorskou boudu

Co na trase uvidíte

Žaclěř

Město Žaclěř je klidné a pokojné, a přitom plné zajímavých příběhů. Ten nejznámější vepsal do místní historie Jan Amos Komenský, když tudy přes Růžový palouček navždy opustil svou vlast. Jeho odkaz v části města zvané Černá Voda připomíná unikátní památník ve tvaru labyrintu. Další příběhy objevte v Městském muzeu spolu s rozsáhlou sbírkou porcelánu.

Rýchorská bouda

Na vrcholu Kutná kraluje Rýchorská bouda. Okolní pastviny udržuje skotský náhorní skot a pravidelnou pastvou přispívá nevědomky k uchování biodiverzity. Bio je tedy také jeho hovězí maso, ze kterého se na Rýchorské vaří. Odbočit sem na svačinu či oběd vřele doporučujeme, zvláště pokud umíte ocenit domácí kuchyni a pohodové klima pravé horské boudy.

Naučná stezka Rýchory

Přímo u Rýchorské boudy se můžete napojit na naučnou stezku Rýchory. Je okružní, takže během výletu stihnete jenom její část. Nebo vám bude stát za zacházku? Celkem má 9 zastávek.

Dvorský les

Chcete-li si umět představit, jak vypadaly krkonošské hvozdy před příchodem člověka, pak nahlédněte do Dvorského lesa. Nachází se v nejvyšším místě hřebene Rýchor. Jedná se o vzácné chráněné území se zbytky bukového pralesa, zakrslými a do bizarních tvarů pokroucenými stromy, s větvemi porostlými mechem. Nejtajemnější je na podzim, kdy se halí do mlhy, která zkreslí skutečnost a dává prostor fantazii.

V Dvorském lese se vyskytují vzácné horské druhy rostlin, proto patří toto území k nejprůsňěji chráněným.

Sněžné Domky

Luční enkláva Sněžné Domky se nachází ve velké nadmořské výšce a na závětrné straně, a tak se tu sníh držel až do pozdního jara. Odtud její název. Po generace se na Žacléřsku dědilo rčení „Dokud je na Weiseltu sníh, zima ještě neskončila“ (Weiselt je německý název enklávy). Roční úhrn srážek je v této lokalitě nadprůměrný, naopak teplota podprůměrná. Zároveň jsou ale louky orientované na východ, slunce na ně dopadá celé dopoledne. A tak vzniklo unikátní mikroklima, které budařům přece jen umožnilo chovat dobytek. Druhově pestrá louka byla jejich

Enkláva Sněžné Domky

Rozhledna Eliška

hlavní živitelkou, proto se o ni dobře starali. Louky se uchovaly krásné a pestré dodnes. Stejně jako úchvatný výhled na Krkonoše, který si na nich můžete dopřát.

Dělostřelecká tvrz Stachelberg a rozhledna Eliška

Než sejdete zpět do Žacléře, potkáte obra na prahu Krkonoš – pevnost Stachelberg. Je největší moderní tvrzí u nás a jednou z nej-

větších v Evropě. Unikátní areál vznikl ještě před vypuknutím druhé světové války jako obrana před hrozícím útokem z Německa. Jeho součástí je i jeden z největších bunkerů s historickou expozicí. Nejzajímavější je ale to, co na první pohled nespátříte – rozsáhlé podzemí tvrze. V rámci exkurze máte možnost projít s průvodcem až kilometr chodeb a sálů v hloubce až 50 metrů pod povrchem. Nadzemní bunkry si můžete prohlédnout i z výšky rozhledny Eliška, která střeží příchod k tvrzi. Měří více než 24 metrů a krom areálu pevnosti z jejího ochozu uvidíte Vraní hory, krkonošské podhůří i polské příhraničí.

3 Z Mladých Buků na kvetoucí Slunečnou stráň

Vydejte se po prastaré cestě, kterou kdysi využívali věřící k cestě na faru. O nedělích mířili z dnes již neexistujících osad Sklenářovice a Bystřice do Mladých Buků, do kostela sv. Kateřiny, který sloužil i jim. V opačném směru poté proudili výletníci do Antonínova Údolí, mezi pole, louky a do krásných bukových lesů. Vás ovšem lesy povedou dál, až na kvetoucí Slunečnou stráň. Vyrazit můžete stejně jako poutníci přímo od kostela nebo třeba od vlakové zastávky, chcete-li auto nechat doma.

Základní údaje o výletu:

délka: 12,5 km

časová náročnost: 4 h

převýšení: 394 m

průběh trasy: Mladé Buky – Bystřice – Sklenářovice – Pašovka – Slunečná stráň – Antonínovo Údolí – Mladé Buky

doprava a parkování: do Mladých Buků se dostanete vlakem ve směru od Trutnova, v létě lze využít linky Krkonošských cyklobusů od Hradce Králové, Trutnova i Vrchlabí. Pokud můžete, nechte auto doma, velké parkovací plochy tu k dispozici nejsou.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/gedanodona>

Historický kamenný most ve Sklenářovicích

Suchopýry na Slunečné stráni

Co na trase uvidíte

Mladé Buky

Městys Mladé Buky před nebo po výletě určitě prozkoumejte. Pro mnoho z nás je toto místo navždy spojeno se jménem prvního českého prezidenta a chalupou Hrádeček. Byla by škoda nevyužít atrakcí místního areálu. Nabízí například nejdelší bobovou dráhu v Krkonoších. Nově vybudované trail centrum **Bike Buky** je vhodné

pro zkušené jezdce i pro rodiny s dětmi, navíc je pro pohodlí všech obsluhované vlekem. Zábavní park **Baldův svět** si ovšem ponechejte na jindy, tam strávíte celý pohodový den.

Až bude čas vyrazit, hledejte žlutou turistickou trasu. Nejprve dojdete do Bystřice, dříve pohostinné osady zvané Klinge. V 19. století se sem o víkendech choďovalo z Trutnova, Svobody nebo Maršova na trochu vyhlášeného klingelského moštu a spoustu dobré zábavy a tance.

Sklenářovické údolí a kamenný most

Pokračujte do Sklenářovického údolí, které je po zásluze přírodní památkou. Hluboké bukové lesy již dávno pohltily poslední pozůstatky původní vesnice. Připomenou ji ovšem ojedinělé keříčky narcisů z původních zahrádek, které na jaře zdobí bělostná pole bledulí. Rozsáhlé louky lemují a zjemňují temnotu lesů a dodávají tomuto místu jedinečnou, až romantickou atmosféru. Stejně jako starý kamenný most tyčící se nad Zlatým potokem.

Osud Sklenářovic byl dramaticky poznamenan mnoha událostmi. Například roku 1655

zde byla zaznamenána vůbec **první lavina v Krkonoších**, strhla dvě chalupy a zasypala 15 osob. Po druhé světové válce byla většina místních obyvatel vzhledem k německé národnosti odsunuta. Do tak odlehle části hor se noví obyvatelé nehrnuli, a tak obec nebyla již nikdy obnovena. Jaká stavení tu stávala a jak se v nich hospodařilo, připomínají dřevěné památníky, jistě alespoň jeden z nich najdete.

Dál nespěchejte, výjimečná místa zasluhují čas a trochu rozjímání. Ale až přece jen vyrazíte, povede vás modrá trasa. Zastavte se na chvíli u ochranné kaple, kterou nechal postavit místní hospodář jako útulek pro poutníky.

Ruiny stavení ve Sklenářovickém údolí

Cestou kolem přírodní památky Slunečná stráň

Slunečná stráň

Kvetoucí barevné louky a působivá scenerie s dominantou Černé hory a Sněžky budou vrcholným zážitkem výletu. Na zdejších slatinných a rašelinných loukách roste několik ohrožených druhů rostlin, jako je hořeček ladní pobaltský, uvidíte tu také orchideje, upolín nejvyšší nebo alpskou prhu arniku. To proto, že území je chráněnou přírodní památkou, a navíc jej botanici využívají jako genetickou banku sloužící k záchraně přenesených druhů rostlin. Zpět do Mladých Buků vás povede naučná Zlatá cesta.

Lesní plovárna Sejfy

Retropark je výstižným označením přírodního areálu s plovárnou, který byste uprostřed lesů možná nečekali. Travnaté pláže nabízejí nejen odpočinek, ale také sportovní vyžití. Proto stojí za to se tu zastavit nejen v horším letním dni.

4 Z Horní Malé Úpy do Alberic a zpět

Přijměte pozvání na výlet do krajiny horských chat a chalup rozesetých na kvetoucích loukách. Pastviny tu poklidně spásá dobytek, prohánějí se po nich koně. Právě tady je dokonale vidět, jak se hospodařilo v nadmořských výškách okolo 1 000 metrů. Východ Krkonoš je mimořádný, tudy se nepospíchá, tady se vychutnává každý krok.

Základní údaje o výletu:

délka: 18 km

časová náročnost: 6 h

převýšení: 520 m

průběh trasy: Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy – Lysečinská hora – Horní Alberice – Muzeum Vápenka – Lysečinská bouda – Cestník – U Kostela – Eliščino údolí – Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy

doprava a parkování: na Horní Malou Úpu jezdí od konce května do konce září pravidelné linky Krkonošských cyklobusů ve směru od Vrchlabí, Trutnova a Hradce Králové. Pokud jedete autem, pak můžete zaparkovat na placeném parkovišti P1 Sportcentrum.“.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/mogahovoha>

Ze Staré celní cesty nad Horními Albericemi

Co na trase uvidíte

Horní Malá Úpa

Pro tuto horskou obec, nejvýše položenou v Krkonoších, se dokonale hodí přídomek malebná. Na Sněžku tu vidíte snad odevšad a je to na ni také vcelku blízko. V Malé Úpě velké atrakce nečekejte, sem se chodí a jezdí pro čistou přírodu a pohyb v ní. Naučné stezky, pěší trasy i cyklotrasy vedou nejen na Sněžku, ale třeba také do Polska, které je doslova za humny.

Pivovar Trautenberk

Je příkladem citlivého, ale zároveň velmi efektivního využití a oživení chátrající budovy. Pivovar vznikl rozsáhlou rekonstrukcí bývalé Tippeltovy boudy, později známé také jako hotel Družba, která má v Malé Úpě tradiční i výsostné postavení. Byla například první se zavedenou elektřinou.

V nové podobě byla otevřena v roce 2016. Od té doby se tu vaří skvělé místní pivo Trautenberk, ale také spousta dobrot k němu.

Přenocovat můžete v různě velkých pokojích i spacákovně. Využijte možnosti zůstat přes noc na hranicích Čech a Polska a užijte si kromě pohodlí a výhledů i exkurzi do minipovaru s ochutnávkami.

Horní Albeřice

Malá horská osada, jejíž louky jsou na dohled od Sněžky, a přitom nakloněné slunci, porostlé teplomilnými společenstvy rostlin, jako je pcháč nebo jitrocel. Co na rozdíl od luk na první pohled neobjevíte, to jsou zdejší krasové jeskyně, které jsou nejrozsáhlejší v Krkonoších. **Albeřická jeskyně** je dlouhá téměř 600 metrů a nachází se v ní také velké podzemní jezero.

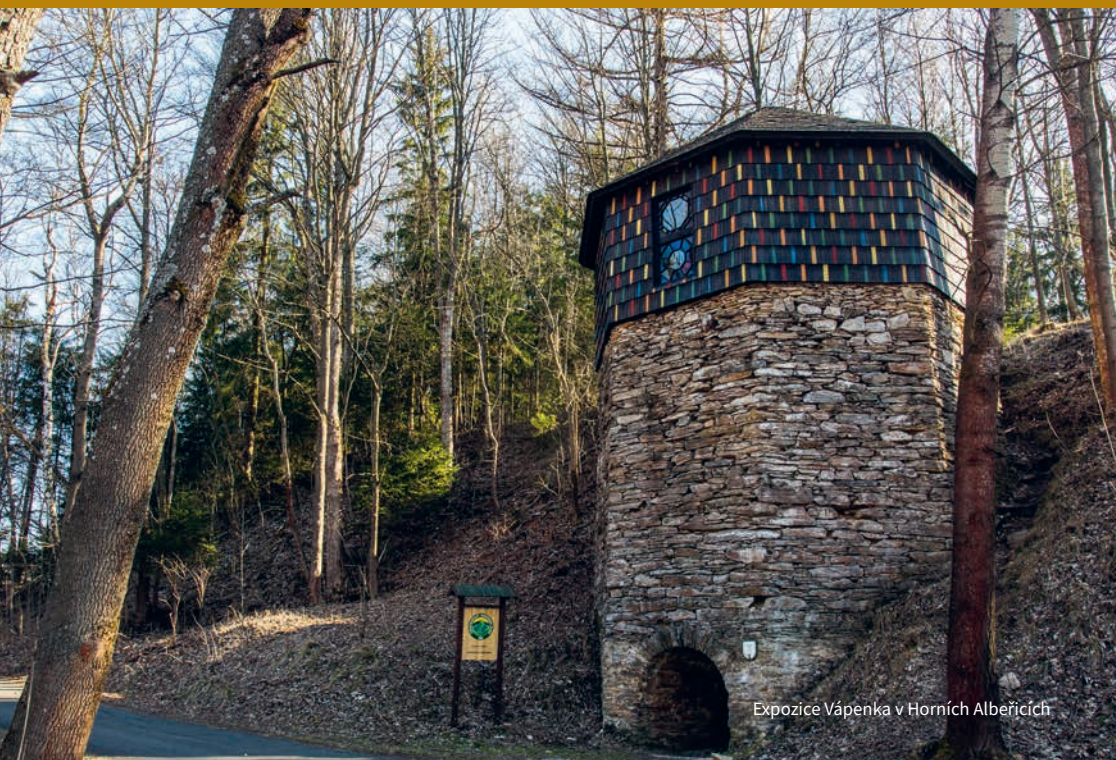
V minulosti se zde těžil vápenec a zaniklé lomy později poskytly skvělé podmínky pro výskyt vzácných druhů rostlin a živočichů. Proto jsou **Albeřické lomy** chráněnou přírodní památkou.

Muzeum Vápenka

Osmiboká kamenná věž šachtové vápenky z 19. století připomíná období těžby vápence. Uvnitř této kulturní památky je vybudováno malé muzeum, které naopak připomíná příběhy zdejších lidí i samotných Krkonoš. Pokud ji plánujete navštívit, vypůjčte si klíče na recepci Pensionu Vápenka, který je od muzea vzdálen necelých 400 metrů. Budete k tomu potřebovat jen platný doklad totožnosti a kauci 200 Kč

Kostel sv. Petra a Pavla

Barokní kostel je srdcem a symbolem Malé Úpy. V období výstavby, koncem 18. století, byl nejvýše položeným v Čechách. Horalům jej tehdy nechal vystavět budoucí císař Josef II., který Malou Úpu navštívil. Okolí kostela je místem s úžasnou atmosférou, kam stojí za to zavítat.

Expozice Vápenka v Horních Albeřicích

Výklenková kaplička na Horní Malé Úpě

Naučná stezka Svoboda na hranici

Tato disidentská stezka byla vybudována jako připomenutí 40 let od setkávání českých a polských disidentů v Krkonoších (1978–2018) a ukázka toho, že za svobodu se vždy muselo bojovat. V rámci výletu projdete jen její část, pokračuje totiž z Pomezních Bud dále až k boudě Jelenka.

Pohádková stezka

Kdo by neznal Krkonošské pohádky. Jejich královnou, sběratelkou poudaček, byla spisovatelka Marie Kubátová. Kdybyste prošli Pohádkovou stezkou celou, potkali byste deset pohádek, zasazených do krajiny, ve které by se klidně mohly odehrávat. Každé zastavení je doplněno herním prvkem. Pokud vyrazíte do Horní Malé Úpy s dětmi, vyvezďte si v informačním centru brožurku s mapou a užijte si skvělé rodinné putování.

5 Jelení naučnou stezkou na Jelenku

Vyrazte s dětmi na procházku v doprovodu majestátního vládce krkonošských lesů. Jen na české straně hor žije přibližně 650 jelenů, v přírodě je však spíše uslyšíte, než uvidíte. Jeleni jsou noční tvorové a přes den obvykle odpočívají v úkrytech. Naučná stezka Jelení hajného

Robátka vám o nich bude mnohé vyprávět.

Co vám možná neprozradí, je fakt, že život jelenů byl značně ovlivněn člověkem. Když v zimě napadne sníh, nemá jelen v krkonošských lesích dostatek potravy. Byl proto zvyklý stěhovat se do podhůří za lepšími podmínkami. Tyto jeho přirozené migrační trasy byly ovšem narušeny lidskou činností, výstavbou a využíváním lyžařských vleků nebo úpravou běžkařských tras. Aby byla zajištěna jeho obživa a neničil při honbě za potravou krkonošské lesy, vybudovala Správa KRNP 18 přezimovacích obůrek, kde je o zvěř dobře postaráno. My musíme respektovat její klid a v zimě nevyužívat trasy v blízkosti těchto útočišť.

Stejně tak jelenům neprospívá pohyb turistů po horách během noci. Výlety za východy a západy slunce by tedy měly být skutečně pouze výjimkou.

Základní údaje o výletu:

délka: 7,5 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 302 m

průběh trasy: Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy – Nad Sovím sedlem – bouda Jelenka – Žlutá cesta – Horní Malá Úpa, Pomezní Boudy

doprava a parkování: na Horní Malou Úpu jezdí od konce května do konce září pravidelné linky Krkonošských cyklobusů ve směru od Vrchlabí, Trutnova a Hradce Králové. Pokud jedete autem, pak můžete zaparkovat na placeném parkovišti P1 Sportcentrum. .

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/fabemeneho>

Jelenka na úbočí Svorové hory

Co na trase uvidíte

Tvořivá dílna Nadechni se

Dílnu v budově obecního úřadu doporučujeme před výletem nebo po něm navštívit. Podíváte se, jak vznikají nádherné vinuté perly, a když se předem objednáte, budete si moci s dětmi vyrobit vlastní smaltovaný hrníček. Po vypálení v peci vyrazíte na procházku s krásnou památkou, kterou navíc využijete třeba u Emmina pramene blízko boudy Jelenka.

Bouda Jelenka

Až půjdete po zalesněném hřebeni tak dlouho, že vás přepadne pocit, že jste snad na konci světa, otevře se před vámi mýtiny a na ní bouda Jelenka. Tradiční, ale udržovaná, s příjemným česko-polským personálem a posezením u dobrého jídla. Pokud se rozhodnete tu zůstat na noc, užijete si úžasné hvězdné oblohy a možná i palačinky k snídani, pokud budete mít štěstí. Boudu založil v roce 1936 hrabě Jaromír Czernin-Morzin a blízký pramen pojmenoval po své babičce Emmě.

Pohled z Horní Malé Úpy ke Sněžce

Na Malé Úpě na děti čeká razítkovací hra Pohádkové Krkonoše

TIP – Razítkovací hra Pohádkové Krkonoše

V informačním centru v Horní Malé Úpě si můžete zakoupit malovaného průvodce razítkovací hrou Pohádkové Krkonoše. Získáte s ní tipy na další skvělé zážitky, které vám naplní klidně celou dovolenou. Poznejte spolu jedinečnou přírodu i zábavná místa v našich horách, sbírejte razítka a užijte si výlety ušité dětem na míru.

Brožura vás provede 43 místy (+ 1 prémiovým zážitkem), na kterých můžete

za návštěvu získat razítko. V terénu jsou označena samolepkou. Zároveň poradí, co dalšího v místě navštívit, nebo nabídne alternativu při špatném počasí. Hry a kvízy zabaví děti cestou nebo při čekání na oběd. Razítka si otisknou přímo do brožurky a ještě si mohou zasoutěžit o prima ceny!

První razítko otisknete přímo v informačním centru, pokud se rozhodnete projít třeba další den Pohádkovou stezkou.

Do světa Pohádkových Krkonoš vstupte přes webové stránky www.pohadkove.krkonoše.eu

6 Na Herní krajinu Pecka a po stopách pašeráka zpět

Vyjedte vstříc velkému rodinnému dobrodružství! Herní krajina Pecka na vrcholu lanové dráhy Velká Úpa – Portášovy Boudy nabízí prostor k poznávání, hraní a zdolávání. Je to hřiště, jaké jste ještě neviděli.

Základní údaje o výletu:

→ **délka:** 5,8 km **časová náročnost:** 2 h cesty a k tomu čas strávený na lanovce a v Herní krajině Pecka

 převýšení: 370 m směrem dolů

 průběh trasy: Herní krajina Pecka – Janovy Boudy – Velká Úpa

 doprava a parkování: do Pece pod Sněžkou je možné dopravit se linkovými autobusy, případně turistickými linkami SkiResortu ČERNÁ HORA – PEC spojujícími Janské Lázně a Pec pod Sněžkou. Pokud jedete autem, parkoviště je přímo naproti dolní stanici lanové dráhy (P5) a druhé za řekou (P6). Případně využijte velký parkovací dům (P1) vzdálený 2 km a k lanovce se dopravte autobusem.

 trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/hehavududa>

Herní krajina Pecka

Co na trase uvidíte

Herní krajina Pecka

Podívejte se na krkonošskou krajinu z docela jiné perspektivy. Třeba z jeleního paroží nebo čapího hnízda. Unikátní dřevěné herní prvky jsou tu k objevování, prolézání, šplhání a zdolávání. Nechte děti bez obav nahlédnout do rysí tlamy a najít v jeho útrobách báječné skrýše. Prolézt dlouhým tělem zmije a změřit síly s výbojnými mravenci. Součástí hřiště je i kuličkodráha, pokud máte dřevěnou kuličku, nezapomeňte ji s sebou. Případně si ji můžete zakoupit v půjčovně

SkiResort Live u horní stanice lanovky. Herní krajina nabízí ale také poučení. Na informačních tabulích dětem přečtete mnoho zajímavostí ze zvířecího světa Krkonoš.

Skrytý příběh – Střelený pašerák

Až bude na čase opustit hřiště a vyrazit zpět dolů, vytáhněte z batohů mobilní telefon a proměňte díky němu cestu v napínavé dobrodružství. Stáhněte si zdarma aplikaci Skryté příběhy, kde je připravena hra právě pro vaši trasu. Již u Herní krajiny Pecka se seznámíte s pašerákem Stefanem, který

bude při přenášení nedostatkového zboží přes hranice potřebovat vaši pomoc. Žene se totiž přímo do pasti! Zachráníte ho? Stačí naslouchat jeho příběhu a plnit zadané úkoly.

A kdo to tedy byli ti pašeráci? Lumpové, nebo hrdinové? Jak se říká, nic není černobílé. Život v horách nebyl nikdy snadný. Obzvlášť to platilo i za vlády Marie Terezie, po slezských válkách a odtržení Slezska. Mezi oběma stranami Krkonoš v té době vznikly velké hospodářské disproporce. Co bylo na jedné straně dobře dostupné, na druhé se stalo nedostatkovým zbožím. Šikovní horalové, kteří se v Krkonoších dobře vyznali, snadno našli cestu za hranici a přenášeli zboží, kterého se v Čechách nedostávalo anebo dostávalo velmi draze. Obvykle tak

byli mezi lidmi z hor velmi oblíbení. Ti jim rádi poskytli nocleh a naslouchali jejich dobrodružným historkám o nebezpečných výpravách. A rádi od nich za dobrý peníz nakoupili sůl, tabák, látky, cukrín nebo alkohol.

Takový obchod byl ovšem samozřejmě nelegální. Postupem času se cesty za hranice stávaly čím dál nebezpečnějšími. Ozbrojených strážců hranic (strnadi, krancáci nebo později financové) přibývalo a pašeráky pronásledovali.

Zákon tedy pašeráky stíhal, lid v nich viděl své hrdiny. Ti nejšikovnější se stali legendami. O jednom z nich krásně vypráví film Krakonoš a lyžníci.

Herní prvek rys

Cesta horských nosičů

Ačkoliv budete cestu horských nosičů jen míjet, určitě si o ní s dětmi popovídejte. Přejde jim jistě zcela nepředstavitelné, že co dnes vyvezou lanovky, velká auta a rolby, nosili dřív silní horalové na svých zádech v dřevěných krosnách. Jinak totiž nebylo možné Sněžku zásobovat. Koně se v chudém kraji nechovali a kam nevedly sjízdné cesty, musela nastoupit lidská síla. Běžný náklad

jednoho nosiče činil okolo 100 kilogramů. Na cestu se vydávali šest dní v týdnu. Trasa výstupu vedla z Velké Úpy na Portášky a přes Růžovou horu na Sněžku. S nákladem ušli 6,5 kilometru s převýšením 893 metrů. Ač během cesty odpočívali na deseti zastávkách, výstup se prováděl vždy bez sundání krosny ze zad, protože se s ní těžko manipulovalo. Rekordmanem mezi krkonošskými nosiči byl Robert Hofer, který v roce 1944 vynesl od Obří boudy na Sněžku dlouhou ocelovou rouru pro meteorologickou stanici o váze 160 kilogramů.

7 Za zkárou krkonošského lesa a krkonošskou tundrou

Vystoupejte tou nejkrásnější trasou pod Sněžkou, ale její vrchol pro tentokrát vynechejte. Možná nám dáte za pravdu, že na Sněžku je stejně nejkrásnější hledět z okolních tras. Jen tak si vychutnáte její jedinečný tvar trojbokého jehlanu, který jí vtiskl ledovec. Jeden z nejkrásnějších pohledů na ni je z povalového chodníku u Úpského rašeliníště, který vás dovede k Luční boudě. Dnes vás tedy čekají ikonická místa, krásné výhledy i náročná stoupání a sestupy – přesně tak, jak si to Krkonoše žádají.

Základní údaje o výletu:

délka: 15,6 km

časová náročnost: 6 h

převýšení: 735 m

průběh trasy: Pec pod Sněžkou – Obří důl – Obří sedlo – Luční bouda – Památník obětím hor – Výrovka – Richtrovy Boudy – Modrý důl – Pec pod Sněžkou

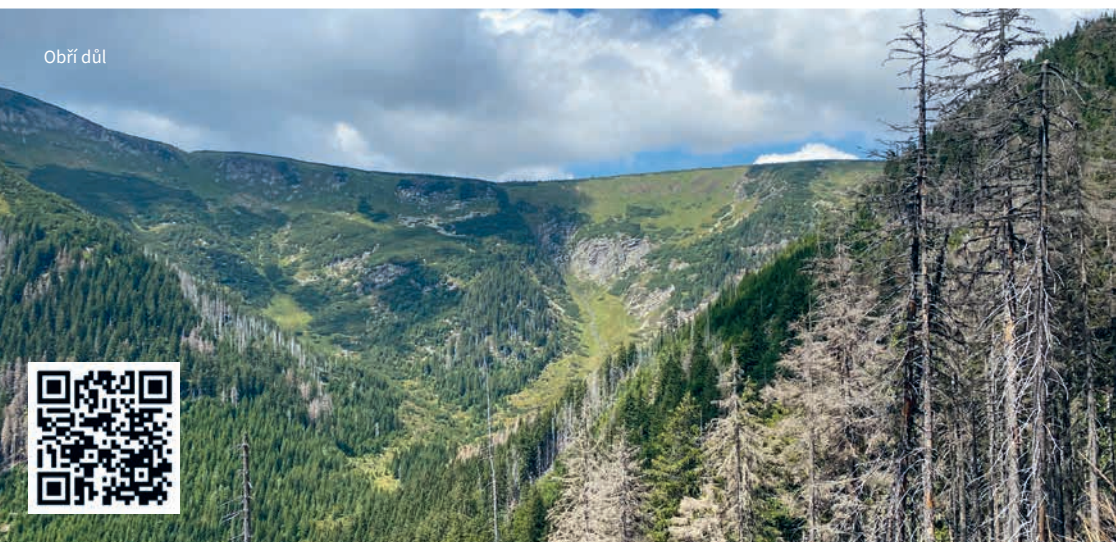

doprava a parkování: do Pece pod Sněžkou je možné dopravit se linkovými autobusy, případně turistickými linkami SkiResortu ČERNÁ HORA – PEC spojujícími Janské Lázně a Pec pod Sněžkou. Pokud jedete autem, využijte velký parkovací dům ve Velké Úpě (P1), odkud je to do centra Pece jen 1,5 km (přiblížit vás mohou autobusy).

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/curupeteda>

Obří důl

Vstup do dolu Kovárna

Co na trase uvidíte

Důl Kovárna

Nejvyšší česká hora od nepaměti lákala hledače drahých kamenů. Své poklady ale vydávala jen velmi pomalu, a to za cenu tvrdé dřiny, strádání i lidských životů. Kdo ví, možná právě divoký Obří důl tehdejších dob

inspiroval vznik pověstí o Krakonošovi a pokladech, které v horách ochraňuje. Můžete se ale klidně na vlastní oči přesvědčit, že po těžbě železa, arzenu a mědi zůstaly v nitru sice překvapivě velké, ale prázdné prostory. Během výletu důl minete, pokud byste chtěli na exkurzi do jeho útrob, musíte se předem objednat. Prohlídky jsou možné od července do října a pouze pro skupiny. Jsou fyzicky náročné a rozhodně je nedoporučujeme, pokud trpíte strachem z výšek.

Naučná stezka Zkáza krkonošského lesa?

Obří důl je jednou z oblastí zasažených kůrovcem. Pro neznalého návštěvníka mohou zdejší lesy vypadat velmi nezdravě a bude si pravděpodobně klást otázku, proč s tím Správa KRNP něco nedělá. Přesně proto tímto územím vede naučná stezka Zkáza krkonošského lesa? Otazník na konci není překlepem, díky stezce totiž pochopíte, že právě sledujete přirozený přírodní proces a že i kůrovec je jeho součástí. Co se může zdát jako zkáza, je naopak začátek obměny jedné generace lesa, jejíž životní cyklus je už u konce. Smrky v Obřím dole jsou i 200 let staré a je tedy načase, aby daly prostor mladým potomkům. Ty na rozdíl od nich dobře odolají větru i kůrovci. Když staré stromy odumrou a začnou se rozpadat, les se prosvětlí a malé semenáčky mají možnost růst.

Nehledte proto na suché stromy se strachem a lítostí. Podívejte se na hustý podrost plný zeleně a nového života a vězte, že tady opět převzala vládu příroda a vše je tak, jak má být.

Naučná stezka Krkonošská tundra

Arkto-alpínská tundra je unikátní prostředí, které vzniklo prolnutím arktického (polárního) a alpínského vlivu. Arktickou tundru tu zanechal pevninský skandinávský ledovec, alpínská do české kotliny sestoupila z alpských vrcholů. Každá s sebou přinesla rozličné relikt (pozůstatky), které postupně osídily vrcholové partie hor a vytvořily z nich unikátní prostředí, které je tím nejcenějším pokladem Krkonošského národního parku. Ve vysokohorské izolaci vznikl ostrov tundry v srdci Evropy.

Slezský dům v Obřím sedle

A jak poznáte, že procházíte arкто-alpínskou tundrou? Rozhlédněte se kolem sebe. Pokud louky poseté barevným kvítím vystřídala rašeliniště a kamenná moře porostlá lišejníkem, pokud se les skrčil do podoby nízké kleče, protože tu pořád ostře fouká a chlad leze pod kůži, jste tu správně.

Na naučné stezce, která vede od Růžohorek, ale vy ji potkáte v Obřím sedle, se dozvíte o mrtvých, které tundra zahubila, o tom, jak se budařům v tundře (ne)vedlo, i o tom, kdo naopak tundru zadupe do země.

Úpské rašeliniště

Úpské rašeliniště je spolu s Pančavským zařazeno mezi nejvýznamnější mokřady světa. Projdete jím po povalovém chodníku směrem k Luční boudě. Že nejdete přes lou-

ku, poznáte podle hustě porostlých ostrůvků (bulty) a prohlubní mezi nimi, kde prosvitá voda (šlenky).

Památník obětem hor

Necelý kilometr od Luční boudy stojí symbolický Památník obětem hor. Zastavte tu na chvíli a vzdejte hold životům, které si hory vzaly. Na tabulkách jsou jména místních, turistů i členů horské služby. Někteří podcenili vysokohorské podmínky, jiní jim vyrazili na pomoc, další marně bojovali s vrtkavým horským počasím. Že umějí být hory kruté a nebezpečné, dokládá příběh Jakoba Rennera, jednoho z majitelů Luční boudy, který nedaleko památníku umrzl za pravého poledne, když zabloudil ve sněhové vánici. Půl kilometru od boudy, na které hospodařil. To místo cestou k památníku potkáte, označuje ho Rennerův kříž.

8 Z Pece pod Sněžkou Modrým dolem k Výrovce

Projděte kolem lanovky na Sněžku do Obřího dolu a potom odbočte mimo stopy většiny turistů a místo nejvyšší české hory objevte poklidné a tiché místo. Přesně takový je Modrý důl, údolí ležící v sevření Studniční a Lesní hory. Odtud vystoupáte na hřebeny až pod Luční horu a vychutnáte si výhledy, pro které stojí za to překonat i prudké stoupání.

Základní údaje o výletu:

délka: 14,6 km

časová náročnost: 5 h

převýšení: 614 m

průběh trasy: Pec pod Sněžkou – Obří důl – Modrý důl – Richtrovy Boudy – Výrovka – Na Rozcestí – Severka – Pec pod Sněžkou

doprava a parkování: do Pece pod Sněžkou je možné dopravit se linkovými autobusy, případně turistickými linkami SkiResortu ČERNÁ HORA – PEC spojujícími Janské Lázně a Pec pod Sněžkou. Pokud jedete autem, využijte velký parkovací dům ve Velké Úpě (P1), odkud je to do centra Pece jen 1,5 km (přiblížit vás mohou autobusy).

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/ketavejopo>

Dřevěná lávka přes řeku Úpu

Co na trase uvidíte

Pec pod Sněžkou

Jedno z nejznámějších krkonošských středisek střeží cestu ke královně českých hor. Ale ne všechny cesty vedou na Sněžku. Město rozestlé po západní části údolí řeky Úpy je skvělým výchozím bodem nejednoho výletu. Se šplháním na hřebeny pomohou lanové dráhy na Hnědý vrch i Portášovy Boudy. A nevíte-li, kam se rozběhnout dále, zastavte se pro radu v informačním centru Správy KRMAP.

Obří důl

Mezi Sněžkou, Pecí pod Sněžkou a Studniční horou vymodeloval čtvrtohorní Úpský ledovec jeden z divů Krkonoš. Masa ledu o délce 4 kilometry a mohutnosti až 100 metrů vybrousila do krajiny mohutné údolí zvané Obří důl. Toto místo budilo pozornost již od středověku. A to nejen pro svou monumentálnost, ale také pro přítomnost rud železa, mědi a arzenu i vzácných bylin. Biologicky nejceněnější je lokalita zvaná Krakonošova zahrádka v horní části Úpské jámy, jež je domovem vzácné fauny a flóry.

Modrý důl

Rovněž Modrý důl byl tvarován ledovcem. Na rozdíl od dolu Obřího nemá však tak ostré hrany a prudké kary. Je to místo mimořádně malebné a poklidné. Od Boudy v Obřím dole budete procházet po cestě hustým lesem, když se před vámi rozprostře zcela nečekaně úplně jiný svět. Rozsáhlé pastviny spásá dobytek, uprostřed luk sedí roubené chaloupky. Nebýt sloupů lyžařského vleku, jako by se tu zastavil čas. Osada Modrý Důl je chráněná jako mimořádně zachovalý soubor původní lidové architektury. Můžete-li, využijte lavičku ke krátkému spočinutí a užijte si krajinu tak, jak ji zformovali budaři, kteří našli vysoko v horách místo k životu.

Výrovka

Chata Výrovka je momentálně jednou z nejoblíbenějších krkonošských bud. Stojí v horském sedle mezi Luční horou a Zadní Planinou. Již od konce 18. století tu v různých podobách hlídá křižovatku turistických cest ze Strážného na Luční boudu a ze Špindlerova Mlýna do Pece pod Sněžkou. Pro svou strategickou polohu sloužila jako útočiště financům, kteří využívali dobrý rozhled a rádi tu číhali na pašeráky. Ti po stezkách přes horské hřebeny přenášeli sůl, látky, cukrín, tabák, alkohol a další výrazně levnější zboží ze sousedního Polska. Svou současnou tvář získala koncem osmdesátých let dvacátého století. Kousek nad Výrovkou, směrem

k Luční boudě, dojděte na vyhlídku, ze které se vám otevře pohled na Kozí hřbety, Medvě-dín a Labský důl.

Naučná stezka Slezská cesta

Slezská cesta bývala významnou maloobchodní spojnici Krkonoš a Slezska. Je to také jedna z prvních cest, která je v Krkonoších historicky doložená, poutníci ji využívali již v 16. století. Pojednává o ní stejnojmenná naučná stezka, která vás povede od Výrovky k Chalupě na Rozcestí. Projdete však jen její malou část, je mnohem delší a dovedla by vás až do lomu ve Strážném. Vaše trasa se ovšem točí po zelené zpět do Pece.

Luční enkláva Severka

Roubenky rozptýlené na severovýchodním svahu Liščí hory, to je luční enkláva Severka. Místní hospodáři po dlouhá léta s láskou pečovali o horské louky, které se odměňují barvami a vůní. A to je nutno říci, že život na tomto místě nebyl nikdy jednoduchý. Je to jedna z klimaticky nejdrsnějších lokalit Pece pod Sněžkou a je tak trochu na konci světa, což je i název jedné z chalup. Možná právě pro ty těžké podmínky zde poznal světlo světa nápoj zvaný **medvědí mléko**, který zahřeje i v té největší zimě. Horké mléko, rum a med, to je kombinace, za kterou se sem chodilo a dodnes chodí z širokého okolí. Stejně jako za nádhernými výhledy na Sněžku, Studniční horu a Obří důl.

9 Z Černé hory přes Černohorské rašeliníště do Pece pod Sněžkou

Výlet po krásných hřebenových trasách můžete zvládnout i s malými dětmi. Díky lanovce navíc nebude téměř vůbec do kopce. Zvládnete ho klidně i s pořádným terénním kočárkem a silnými pažemi. Odměnou za odvahu a námahu vám budou překrásné výhledy na Sněžku a Obří důl a návštěva jedinečných přírodních lokalit, jakými jsou Černohorské rašeliníště nebo luční enkláva Lučiny.

Základní údaje o výletu:

délka: 7,4 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 52 m

průběh trasy: Centrální parkoviště Janské Lázně – dětské hřiště Kabinka – rozhledna Panorama – Václavák – Černohorské rašeliníště – Kolínská bouda – Lučiny – Husova bouda – Pec pod Sněžkou

doprava a parkování: pro tento výlet doporučujeme využít osobní automobil. Ten zaparkujete na placeném centrálním parkovišti u dolní stanice kabinové lanovky na Černou horu. Pro návrat zpět z Pece pod Sněžkou pak využijte linkových autobusů nebo turistických linek SkiResortu, které propojují v pravidelných intervalech Janské Lázně a Pec pod Sněžkou.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/hoguhabege>

Co na trase uvidíte

Dětský park Kabinka

Hned u horní stanice lanové dráhy je připraven dětský park Kabinka. Není to klasické dětské hřiště. Místo na klouzačce se děti svezou na šlapacích kárách, místo prolézaček zdolají lezeckou stěnu a slackline. Kolotoč je tu ze snowtubingových gum, trampolína je bungee a retenční nádrž se v létě mění na jezírko s lodičkami. S jízdou z lanovky mají děti vstup zdarma, a to klidně po celý den.

Rozhledna Panorama

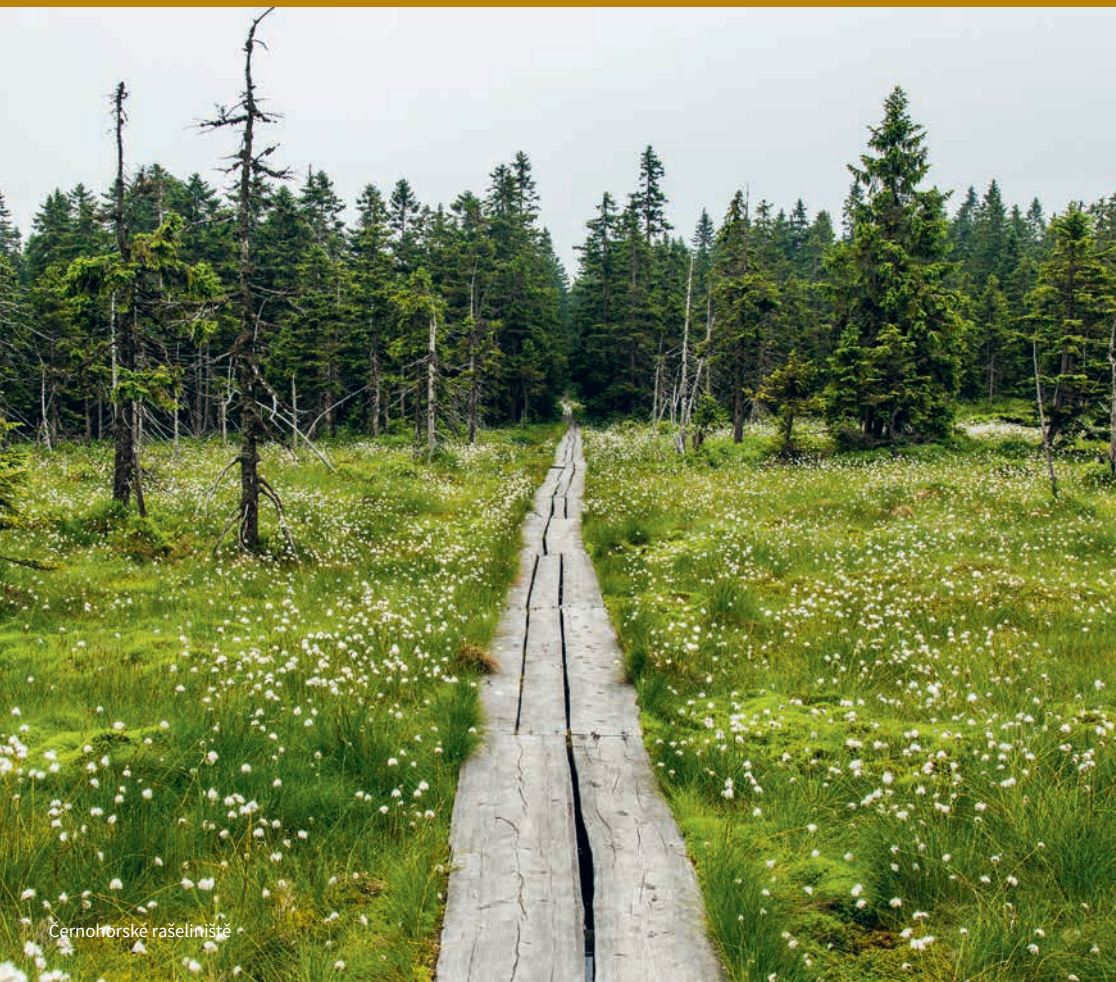
Rozhledna na vrchol Černé hory patří již od přelomu 19. a 20. století. Tehdy ovšem byla dřevěná a mnohem nižší. Pro současnou stavbu byl velmi stylově využit jeden ze stožárů kabinkové lanovky, která vozila turisty v letech 1928–1981. Tehdy byla změněna její technologie i trasa a stožár č. 8 již nebyl potřebný. Byl doplněn o vyhlídkovou plošinu ve výšce 21 metrů a točité schodiště a rozhledna Panorama byla na světě. Při dobré viditelnosti je odtud krásný výhled na téměř celé Krkonoše.

Kosí hravá naučná stezka

Krátká naučná stezka zpestří vaši cestu od horní stanice lanovky k Černé boudě. Seznámí děti s kosem horským. Ten se od kosa černého liší zbarvením a výskytem – je mu dobře v Krkonoších a nejlépe třeba právě ve smrčínách na Černé hoře. Horalové mu přezdívali „Turek“ podle bílého pŕlměsíce na hrudi. O tomto vzácném pěvci si nejprve lecos zajímavého přečtete a pak vás pozve na zábavné hry, při kterých budete hledat kosí hnízdo, nakrmíte ho kuličkou nebo vyťukáte do xylofonu kosí písničku.

Černohorské rašeliniště

Krkonošská vrchovištní rašeliniště dotvářejí arкто-alpínskou tundru a uchovávají mnoho z jejích tajemství. Jsou tichými strážci vody, přírodními archivy, kde z minulosti vyrůstá nový život. Jsou měkká a hebká na pohled, zvlášt když je zdobí kvítky suchopýru. Ale atmosféra těchto míst je hustá stejně jako rašelina, do které by nikdo z nás šlápnout nechtěl. Projít se kolem nich našťestí můžete bezpečně a suchou nohou po povalových chodnících. Černohorské rašeliniště je největším vrchovištním rašeliništěm v Krkonoších

a existuje již více než šest tisíc let. Obdivovat ho můžete z dřevěné vyhlídky, kam je to z vaší trasy jen malá zacházka. Pokud si budete chtít zajít více (ovšem bez kočárku), kolem rašeliníště se můžete nechat provést naučnou stezkou.

Lučiny

Velká luční enkláva posetá boudami rozličných velikostí a tvarů je na hřebeny Krkonoš nezvykle rovinatá. Je odtud ikonický výhled na Sněžku, Obří důl a údolí Pece pod Sněžkou. Děti si jistě vyprosí zastavení u Kolínského

boudy, kde s pasou kozy a ovce, které můžete nakrmit připravenými dobrůtkami.

Vyhlídkové místo a pivní bar u Husovy boudy

Výhled na Sněžku vás bude doprovázet po celou dobu sestupu z Lučin do Pece. Ale pokud chcete někde zastavit pro krásnou fotku a podívat se na panoramatickou ceduli, čím se právě kocháte, udělejte to tady. U vyhlídky je navíc umístěn originální pivní bar, kde si můžete za drobný peníz vlastnoručně natočit pivo nebo malinovku.

10 Z Janských Lázní Rudolfovým údolím na Stezku Krkonoše

Nenáročnou odpočinkovou vycházku zvládnete i se sportovním kočárkem. Je vhodná i pro vozíčkáře, kterým se stoupáním pomůže silný doprovod. Rudolfovo údolí spojuje jediné lázeňské město na české straně Krkonoše a Stezku korunami stromů, jednu z největších atrakcí regionu.

Projdete kolem kolonády i dvou pramenů, které napájí blahodárný Prameník. Půjdete tedy přímo srdcem přírodních léčivých zdrojů, které umožnily v Janských Lázních vybudovat vyhlášené léčebné zařízení a dodnes pomáhají pacientům, především těm po obrnách.

Základní údaje o výletu:

délka: 5,7 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 215 m

průběh trasy: Centrální parkoviště Janské Lázně – náměstí Svobody – kostel sv. Jana Křtitele – Starostův pramen – Stezka korunami stromů Krkonoše a zpět. Nepotřebujete-li trasu bezbariérovou, můžete si výlet zokruhovat a zpět se vrátit po zelené. Pak bude celá trasa o 3 km kratší.

doprava a parkování: do Janských Lázní jezdí od května do října linka č. 1 Krkonošských cyklobusů. K dopravě ze směru od Pece pod Sněžkou můžete využít také turistické linky SkiResortu ČERNÁ HORA – PEC. Auto zaparkujte na plácném centrálním parkovišti u dolní stanice kabinové lanovky na Černou horu.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/celemenohu>

Kolonáda v Janských Lázních

Starostův pramen v Janských Lázních

Co na trase uvidíte

Janské Lázně

Kontrast lázeňské městské atmosféry a hor tyčících se na obzoru si v Krkonoších vychutnáte jedině tady. Secesní lázeňská kolonáda a termální pramen šeptají příběhy o historii městečka, zatímco moderní kabinová lanovka láká na vrcholy hor za dobrodružstvím. Vždyť SkiResort ČERNÁ HORA – PEC je největším lyžařským resortem v Česku, který nabízí rozmanité možnosti zážitků a služeb i v létě.

Státní léčebné lázně se specializují na léčbu pohybového a nervového ústrojí. Využít

služeb místních odborníků a blahodárných účinků minerálních pramenů ovšem může každý návštěvník. Vyzkoušejte například termální bazén Aquacentra nebo si zařídte některou z léčebných či relaxačních procedur.

Lázeňská naučná stezka Střední hřeben

Stezka vás seznámí s historií města Janské Lázně a provede kolem architektonicky zajímavých staveb. Upozorní například na kostel sv. Jana Křtitele z 19. století, který je od roku 1993 chráněn jako kulturní památka České republiky. Novogotická stavba svým stylem trochu připomíná kostely na

anglickém venkově. Je upraven pro bezbariérový přístup. Půjdete kolem Starostova i Panského pramene a kolem několika odpočinkových míst. Naučná stezka vás dovede až ke Stezce korunami stromů, na enklávu Hoffmanovy Boudy.

Stezka korunami stromů Krkonose

Nad Janskými Lázněmi ční jedinečná dřevěná stavba, která láká k procházce od kořenů stromů až po jejich koruny. A to doslova. Pokud jste již v minulosti některou ze stezek v oblacích navštívili, pak vězte, že tato je úplně jiná. Nečekejte panoramatický výhled na vrcholu, na krkonošskou Stezku se chodí za poznáním lesa a života v něm. Je záměrně postavena na místě méně atraktivním, mimo území národ-

ního parku, nikterak tedy nenarušuje jeho ochranu. Naopak přispívá k edukaci.

Stezka nabízí 1 500 metrů dlouhou trasu. Navštívíte podzemí, které vyživuje kořeny krkonošských stromů, a pochopíte, že i to, co je našim očím skryto, je pro koloběh života nezbytné. Po kruhové věži vystoupáte do výše 45 metrů. Nespěchejte, vyzkoušejte adrenalinové prvky, naučné tabule i zábavné otázky – tipujte odpovědi, velmi často vás překvapí. Až vystoupáte na vrchol, neuvidíte sice daleko do kraje, ale společnost vám budou dělat koruny stromů. Shlédnete také na výchozí a cílové místo vašeho výletu, na město Janské Lázně. Cestu dolů si můžete zkrátit a zpestřit tobogánem; namísto dlouhého točitého sestupu sjedete až na dno za pouhých pár vteřin. Jste-li na Stezce s dětmi, vypusťte je po návratu na zem na hřiště Emílův lesní svět, je opravdu povedené.

Stezka korunami stromů v Janských Lázních

Procházka korunami stromů přiláká ročně desítky tisíc návštěvníků

Kabinková lanovka ČERNOHORSKÝ EXPRESS

První lanová dráha jezdila na Černou horu již v roce 1926. Ta současná má podobu osmimístné kabinky. Je více než 2 300 metrů

dlouhá a cesta na vrchol trvá 7,5 minuty. V letní sezoně jezdí denně, na jaře a na podzim může být její provoz omezen. Vyveze vás i s kolem, koloběžkou, kočárkem nebo psem do nadmořské výšky téměř 1 300 metrů, rozběhnout se pak můžete na východ nebo do střední části Krkonoš.

11 Z Černého Dolu do Dolního Dvora

Jsou trasy v Krkonoších, na kterých půjdete poklidně i v té nejsilnější sezoně. Tato k nim určitě patří. Proud turistů snad potkáte u Tetřevích Bud, ale až přejdete Horskou silnici, oběhne vás opět ticho. Hřebeny si vysloužíte dlouhým stoupáním, paseky vás potěší za putování v zajetí lesa. A na samotném konci se zaposlouchejte do něžné melodie zvonků, která vám snad přinese stejnou harmonii jako den prožitý v náručí krkonošské přírody.

Základní údaje o výletu:

délka: 18,8 km

časová náročnost: 7 h

převýšení: 948 m

průběh trasy: Černý Důl – Bönischovy Boudy – Rejdiště – Tetřeví Boudy – Rudolfovo – Hanapetrova paseka – Dolní Dvůr

doprava a parkování: startem výletu je město Vrchlabí. Přijedete-li do něj autem, pak jej zaparkujte bezplatně na parkovišti u kulturního domu Střelnice. Do Černého Dolu se dostanete pohodlně autobusem, v dopoledních hodinách jede každou druhou hodinu. Zpět z Dolního Dvora do Vrchlabí jezdí autobusové spoje s podobnou intenzitou, ten poslední po páté hodině.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/halakahufu>

Nákladní lanová dráha Černý Důl – Kunčice nad Labem

Enkláva Hanapetrova Paseka

Co na trase uvidíte

Naučná stezka Okolo lomu

Stezka vede, jak její název napovídá, kolem dosud aktivního vápencového lomu. Seznámí vás nejen s historií těžby vápence v této lokalitě, ale i s okolní krajinou.

Vápenec z Černého Dolu využívají Krkonošské vápenky Kunčice k výrobě stavebních materiálů. Vytěžená surovina je do podkrkonošské obce dopravována pomocí nejdelší středoevropské nákladní lanovky. Přesná délka lanovky je 8,35 kilometru. Na nosném laně jezdí 250 vozíků a za jediný den přepraví až 800 tun vápence. Doba jízdy z jedné stanice do druhé je asi 45 minut. Unikátní zařízení je poslední svého druhu v Čechách. Na vaší trase lanovku zblízka nepotkáte, ale budete pod ní projíždět autobusem z Vrchlabí do Černého Dolu.

Hanapetrova paseka

Než se za Rudolfovem napojíte na Horskou silnici, vystupte z lesa na rozsáhlou paseku ukrytou v jeho stínu. Hanapetrova paseka nabídne ticho a klid pro krátký odpočinek, třeba na lavičce u křížku. Ačkoliv ten je mementem nešťastných chvil konce druhé světové války, kdy nacisté v těchto místech zavraždili členy rodiny Beránkových žijící na nedaleké chalupě. Vraždili údajně zcela záměrně, když rozzlobení prchali z výcvikového střediska na Výrovce.

Kdo se po pasece rozhlédne pozorně, ten objeví stopy po dolování rud v 19. století. Pokud byste měli chuť vystoupat přes ni ještě kousek, po zelené trase dojdete k mohyle. Nad pasenkou stojí na památku exkurze České jednoty lesnické konané v Krkonoších v roce 1906.

Dolní Dvůr

Tato horská obec s rodinnou atmosférou se rozbíhá přes dvě údolí, jejichž názvy jsou spjaty z někdejšími majiteli panství. Rudolfov získal své jméno po hraběti Rudolfu z Morzínu, který byl vynikajícím hospodářem a lesním odborníkem a přispěl tak k rozkvětu oblasti. Luisino údolí pak nese jméno jeho jediné dcery Aloisie, která se provdala za Heřmana Černína z Chudenic a dala tak vzniknout spojenému rodu Černín-Morzín.

Dolní Dvůr vlastně určitě znáte! I když jste tu třeba ještě nebyli, jistě jste viděli komedii století S tebou mě baví svět. Pak vězte, že legendární Apalucha stojí právě tady.

Těžko byste při procházce poklidnou obcí věřili, že tu kdysi stávaly malé železářny, pila, tkalcovna nebo papírny. To měl Dolní Dvůr šestkrát tolik obyvatel než nyní. Dnes nabízí především příjemnou atmosféru, v zimě dva rodinné lyžařské areály, v létě procházky do okolí a jeho poznání díky Skřítkové hře, jež vznikla ve spolupráci s Kateřinou Miler.

Zvonkohra na kostele
sv. Josefa v Dolním Dvoře

Zvonkohra na kostele sv. Josefa

Na kostele sv. Josefa si povšimněte 11 zvonků. Nejsou pouhou ozdobou, jedná se o zvonkohru ze světoznámé dílny paní Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova. Na kostel byla nainstalována roku 1995, kdy ji obec dostala darem od své čestné občanky paní Kyšerové jako poděkování za blahodárný čas, který mohla na své chatě v Dolním Dvoře trávit. Ještě téhož roku byla zvonko-

hra vysvěcena tehdejšími královéhradeckými biskupem.

Od té doby se obcí i širým údolím rozléhají jemné zvonkové melodie. Zvonkohra hraje vždy v 10 a 17 hodin a v sobotu a v neděli ještě v pravé poledne. Pro každé roční období má zvonkohra v repertoáru čtyři různé melodie, ve vánočním čase hraje navíc čtyři koledy.

Načasujete-li váš výlet správně, stihnete její koncert ještě před odjezdem posledního autobusu.

Pravidla chování v KRNAP

Připomeňme si pár základních pravidel, která je třeba dodržovat, abychom uchovali poklady krkonošské přírody. Nejsou složitá a nebudou vás nikterak obtěžovat při vašem dobrodružství.

- **Základní pravidlo zní – zůstaňte na cestě!** I když se zdá, že okolo cest roste jen obyčejná tráva, ty opravdové skvosty mohou být našim očím skryty, ale jsou tam. Toto pravidlo platí v klidových územích, která tvoří jen 22 % rozlohy parku, ale uchovávají to nejvzácnější.
- **Dopřejte klid krkonošské zvěři.** I když se chováme tiše, ví o nás. Potřebuje hnízdit, tokat, lovit i odpočítat.
- **Netrhejte planě rostoucí květiny.** S výjimkou invazivních druhů, které uzurpují místo těm původním. Například lupinu si klidně do vázy utrhněte, prokážete tím krkonošským loukám službu.
- **Nevstupujte na neposečené louky.** Neposečené jsou totiž záměrně. Rostliny potřebují semenit a být opylovány. Ne-kažme jim to.

- **Neničte les.** Nevstupujte ani na ničem nevjíždějte na zalesněné plochy.
- **Chraňte prameniště a vodní toky.** Voda, která v Krkonoších pramení, osvěží mnoho poutníků. Třeba i vás a vaše děti. Neznečišťujte proto prameniště ani vodní toky.
- **V lese ani nikde jinde v Krkonoších nekempujte a nerozdělávejte oheň.** Jedna jiskřička stačí k velkému neštěstí.
- **Co si do přírody přinesete, to si zase odnese.** Nezanedbávejte stopy. Koše v horách nehledejte. Když se svačina vešla do batůžku celá, vejde se tam i obal nebo slupka. Potřebujete si odskočit a na budou je to daleko? S tím si příroda poradí, pokud v ní kromě biologické stopy nezanedbáte i ubrousek.
- **Na kole jezděte pouze za denního světla a pouze po vyznačených trasách.** Na lyžích pouze po sjezdovkách a vyznačených skialpových trasách.
- **Drony nechte doma a pyrotechniku zrovna tak.** Ani lampiony štěstí tu nevy- pouštějte.

Vybavení na túru

Nezapomínejme, že Krkonoše jsou jediné české hory s vysokohorským rázem a na jejich vrcholcích vládne nehostinná arkticko-alpínská tundra. Občas tu bývá tak větrno, že ani dobrá větrovka nemá šanci, a rychlé proudění vzduchu mění počasí mnohdy jinak, než meteorologické radary předpovídaly. Každý výškový metr je znát, co se týče teploty skutečné i pocitové. V nevlídných horských podmínkách vám rychle dojdou síly a váš příběh se tak snadno může stát další historkou do sbírky Horské služby. Jak dopadne, je i na vás. Důkladná příprava a výbava vás neochrání před nebezpečnými situacemi. Ale může vašemu příběhu dopsat šťastný konec.

Před výletem proto sledujte počasí, ideálně zhlédněte webkamery na horských hřebenech. Zjistěte si maximum informací o trase – o její náročnosti, možnostech úkrytu i občerstvení, o omezeních a uzavírkách. Ty najdete na veřejném mapovém portálu Správy KRMAP – <https://ags.krnap.cz/mapy/prohlizecka/>.

Co nesmí chybět v batohu, pokud vyrážíte na túru do hor:

- Nabitý mobilní telefon s aplikacemi Mapy.cz a Záchranka
- Lehká bunda, která neprofoukne
- Nákrčník a čelenka nebo čepice proti větru
- Slabší rukavice (v chladnějším období)
- Lékárnička
- Opalovací krém a sluneční brýle
- Náhradní oblečení (především funkční triko a ponožky)
- Jídlo a dostatek pití

Vše o tom, jak se pohybovat na horách bezpečně, najdete podrobně zpracované zde: <https://www.krkonoše.eu/bezpecne-po-horach>

Setkání s vlkem

Je to již více než sto let, kdy byl vlk na našem území zcela vyhuben. Nyní si k nám postupně opět hledá cestu. Návrat vlků pozorujeme s respektem a často s obavami. Jsou na místě? A co dělat, pokud se s vlkem na svých cestách po Krkonoších setkáte?

Vlk je před člověkem plachý

Vlk je divoká šelma a strach z napadení je tak pro člověka přirozený. Riziko, že k útoku dojde, je ovšem skutečně extrémně nízké. Od roku 1974 není v Evropě prokázán případ, že by zdravý vlk zabil člověka. K napadením došlo velmi vzácně a pouze od jedinců nakažených vzteklinou.

To proto, že vlk je před člověkem plachý. Straní se značených cest a na nich ho tedy pravděpodobně nepotkáte. Stát se to může v lese mimo značené cesty. Ani tehdy není panika na místě. Stačí dát vlkovi čas a prostor k ústupu. Mladí jedinci mohou být zvědaví. Zaplašíte je silným hlasem nebo hlukem. Rizikovým faktorem může být přítomnost vašeho psa. Mějte ho tedy pro jistotu na vodítku. Vlk by ho mohl v lese vnímat jako konkurenci a případný střet by pro pejska nejspíše nedopadl dobře.

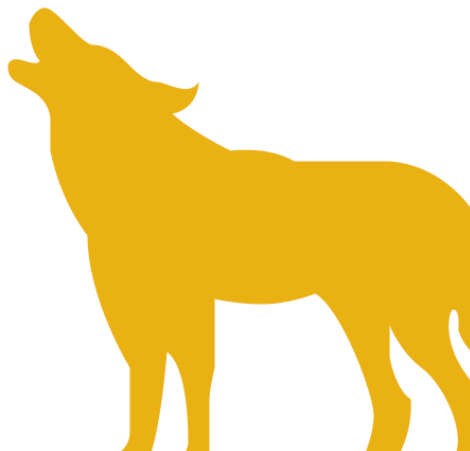
Jak tedy správně postupovat při setkání s vlkem?

- Nepřibližujte se, vlka nepronásledujte.
- Vlka nikdy nelákejte na potravu a nekrmte.
- Pokud se nevzdaluje, snažte se o klidný ústup.
- Couvejte, neobracejte se k němu zády, neutíkejte.
- Pokud se k vám vlk přibližuje, pokračujte v ústupu, dělejte hluk (zpívejte, tleskejte, křičte).

Info

Každé setkání s vlkem je skvělé nahlásit Správě KRMAP, a to na mail kmikslova@krnap.cz nebo tel.: 731 533 895. Důležité informace jsou čas a místo setkání, případně i fotografie či video.

Zdroj a další informace:
<https://www.navratvlku.cz/>

Bezbariérové Krkonoše

Houpačky z hor

Krkonošské cyklobusy

Mapový portál KRMAP - uzavírky

Pohádkové Krkonoše

Pojizerský Pacifik

Pravidla chování

Krkonošské výlety východ

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2025

Text: © Alena Cejnarová

Fotografie: © Kamila Antořová, Robin Böhnisch, Radek Drahný,
Pavel Musil, Miloš Šálek, Valerián Spusta,
SkiResort ČERNÁ HORA - PEC, archiv DMO Krkonoše

© 2025, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

ISBN: 978-80-7535-201-9

CEJNAROVÁ, Alena. *Krkonošské výlety - východ*.

Vrchlabí: Správa KRMAP, 2025. ISBN 978-80-7535-201-9.

NEPRODEJNÉ.

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)